

Cuvântul care zidește

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUCARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

DUMINICA A 8-A DUPĂ RUSALII (Înmulțirea pâinilor)

†) SF. CUV. MĂRTURISITOR
IRACLIE DIN BASARABIA

SF. CUV. ISACHIE, DALMAT ȘI FAUST;
SF. MIRONOSIȚĂ SALOMEEA;
SF. CUV. TEODORA DIN TESALONIC

Minunea înmulțirii pâinilor, pe care o citim la Sfânta Evanghelie în duminica de astăzi, ne istorisește una din cele mai evidente minuni pe care a făcut-o Mântuitorul Iisus Hristos. În același timp, evenimentul este încărcat de atenționări și de semnificații duhovnicești. De atenționări, pentru că, mâhnit de faptul că oamenii nu înțeleg sensul minunii, Hristos le spune: „Mă căutați nu pentru că ați văzut minuni, ci pentru că ați mâncat din pâini și v-ați săturat.” (Ioan 6, 26) Și de semnificații duhovnicești, pentru că Iisus le va spune, cu aceeași ocazie, „Tatăl Meu vă dă din cer pâinea cea adevărată. Căci pâinea lui Dumnezeu este cea care se coboară din cer și care dă viață lumii.” (Ioan 6, 32-33)

Centrul pericopei de la Matei 14, 14-22, în care se istorisește înmulțirea celor cinci pâini și doi pești în pustie, este cuvântul lui Hristos adresat ucenicilor: „Dați-le voi să mănânce!”. Acest cuvânt are trei înțelesuri: în primul rând, că este un imperativ să ne purtăm de grijă unii altora, să ne cunoaștem unul pe celălalt, să ne vedem nevoile și să ne ajutăm, nu să spunem: dă-le drumul să-și ia ei singuri de mâncare de prin sate, cum au propus la început ucenicii. Responsabilitatea aproapelui nu poate fi pasată altcuiva: ce vezi, ce simți, este pentru ca tu să faci ceva.

Al doilea înțeles este acela că Dumnezeu se îngrijește de toate, dar are nevoie de oameni prin care să lucreze. Minunea de astăzi vine ca un răspuns la

„DAȚI-LE VOI SĂ MÂNÂNCE”

o atenționare pe care Mântuitorul Hristos o făcuse înainte, tot în Evanghelia după Matei: „Nu duceți grijă, spunând: Ce vom mânca, ori ce vom bea, ori cu ce ne vom îmbrăca? Că după toate acestea se străduiesc neamurile; știe doar Tatăl vostru Cel ceresc că aveți nevoie de ele. Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui și toate acestea se vor adăuga vouă.” (Matei 6, 31-33)

După care Mântuitorul Hristos arată și calea de urmat: ucenicii aduc tot ce aveau, adică cinci pâini și doi pești, din care probabil se puteau hrăni ei (ucenicii și Domnul Iisus), apoi a ridicat ochii către cer (Părinții Bisericii tâlcuiesc că a făcut aceasta nu ca să ceară de la Tatăl, ci ca să mulțumească Tatălui că a ajuns în acest moment în care să predea lecția pâinii ucenicilor și întregului popor), a frânt și le-a dat ucenicilor să împartă mai departe.

Ultimul sens al cuvintelor „Dați-le voi să mănânce” este că realitatea biologică, fizică, se poate transforma într-o minune atunci când fundamentul duhovnicesc al acesteia este întemeiat în trimiterea lui Dumnezeu. Când ceea

ce facem este urmare a poruncii lui Dumnezeu, când ne dăm pe noi înșine și lucrul pe care îl avem ca jertfă pe altarul lucrării Domnului, atunci se pot înfăptui lucruri mari.

Cu un veac în urmă, părintele profesor Grigore Cristescu, entuziasmat de conținutul acestui pasaj biblic, ne chema cu mult avânt să replicăm gestul făcut de Hristos în propria noastră existență: „Faceți din viața voastră ceea ce trebuie să fie: *o frântură din veșnicie*, și din sufletul vostru: *un colaborator al Duhului Sfânt*. Lumea nu va mai înfometă de dreptate și spiritul nu va mai înseta de adevăr; turma își va regăsi păstoria. Gândiți-vă că voi trebuie să-i dați să mănânce. Prea mult a pribegit și pustia a fost prea mare. *Pâinile voastre îi ajung: Îi dați voi toată iubirea voastră? Aveți voi destulă iubire? Hrăniți izvoarele ei din torentul nesecat al Crucii! Și atunci, viața voastră va fi o strofă nouă, care se adaugă la sublimul poem al Dumnezeirii! Amin!*” („Predici la duminicile de peste an”, Editura Basilica, București, 2014, p. 115) ✦

Pr. Vlad-Alexandru Mindru

SĂPTĂMÂNA SCHIMBĂRII LA FAȚĂ A DOMNULUI

Începând din această duminică, până pe data de 8 august, aproape fiecare zi este dedicată unui sfânt român, având loc două canonizări locale a celor mai noi sfinți români: azi, 3 august, la biserica „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” din Chișinău, are loc proclamarea locală a canonizării Sf. Cuv. Mărturisitor Iraclie (protosinghelul Iraclie Flocea) și a Sf. Preot Mucenic Alexandru (Alexandru Baltaga), vrednici slujitori ai Bisericii Ortodoxe Române din Basarabia. Iar în data de 7 august va avea loc proclamarea în Măn. Sihăstria din județul Neamț a canonizării Sfinților Cuvioși Paisie și Cleopa de la Sihăstria.

 Sf. Cuv. Mărturisitor Iraclie din Basarabia, născut în 11 martie 1893 la Pojorâta (azi jud. Suceava), a luptat în linia întâi în timpul Războiului de Reîntregire, unde a fost rănit grav și aproape si-a pierdut mâna stângă. Dar Dumnezeu a lucrat o minune și l-a vindecat. În 1917, după ce a fost eliberat din prizonierat, a respectat o promisiune făcută lui Dumnezeu când era în tranșee și a rămas în Basarabia, unde s-a închinoviat la Măn. Hârbovăț din raionul Călărași.

În anul 1945 a fost arestat și condamnat de Sovietul Suprem la 8 ani de muncă silnică în Siberia. În Lagăr a continuat să ajute pe cei deportați, a spovedit și a ținut vie flacăra credinței, fiind devotat slujirii asumate și Bisericii. Revine în Basarabia în 1953, viețuiește în obștile de la mănăstirile Țigănești și Noul Neamț. Pe 16 august 1964 îl cheamă Domnul la El. O minune se întâmplă la 16 august 2022, când osemintele sale izvorăsc mir.

❖ Sf. Preot Mucenic Alexandru din Basarabia a fost unul dintre cei mai reprezentativi clerici basarabeni din perioada interbelică. A slujit timp de 55 de ani la biserica parohiei Călărași-sat, în jud. Lăpușna, dar a și exercitat numeroase funcții bisericești. A fost reprezentantul preoțimii basarabene în Sfatul țării de la Chișinău, la 27 martie 1918 și a votat Unirea cu Regatul român. Pentru aceasta, în 1940, când Uniunea Sovietică a ocupat Basarabia, a fost deportat într-un lagăr din Kazan, Tatarstan, unde a decedat la 7 august 1941.

❖ Sf. Cuv. Ioan Iacob de la Neamț, născut în 1913 în satul Crăiniceni (azi jud. Botoșani) rămâne de mic orfan și este

crescut cu trudă de bunica sa, Maria. Intră la 20 de ani în Măn. Neamț, unde este călugărit în anul 1936. Dorind viață pustnicească, Sf. Ioan pleacă în Țara Sfântă, unde se nevoiește 24 de ani, în post și rugăciune. În anul 1947, hirotonit preot, va sluji la Biserica Sfântului Mormânt. Ultimii ani din viață îi va petrece nevoindu-se la Măn. Sf. Gheorghe Hozevitul din pustiu Hozevei. În 5 august 1962 își dă sufletul în mâinile Domnului, la vârsta de 47 de ani. În mormântat în peștera în care a viețuit, la 8 august 1980, trupul său a fost aflat întreg, nestrîcat de vreme, răspândind bună mireasmă. A fost canonizat în anul 1992.

❖ Sf. Cuv. Teodora de la Sihla s-a născut pe la jumătatea sec. al 17-lea în satul Vânători, jud. Neamț. Căsătorită împotriva voinței ei cu un tânăr evlavios din Ismail și neavând copii, Teodora a îmbrățișat viața monahală la Schitul Vărzărești, Vrancea, iar soțul ei la Schitul Poiana Mărului, primind numele Eleodor. Năvălind turcii, au dat foc schitului, iar sfânta s-a retras în munți, unde se nevoia ziua și noaptea în post și rugăciune. Mai târziu, s-a retras în Munții Neamțului și așa a ajuns în părțile Schitului Sihla, unde mulți ani a petrecut în aspre nevoințe. Înainte de a muri, ieromonahul Antonie a spovedit-o și a împărtășit-o și așa sfânta și-a dat în pace sufletul curat Domnului. Trupul sfintei a fost descoperit în anul 1830, în peștera în care viețuise. În 1852, moaștele Sfintei Teodora au fost duse la Măn. Pecerska din Kiev. Biserica nouă de la Măn. Sihăstria încă așteaptă întoarcerea moaștelor sale aici.

❖ Anul acesta sărbătorile Sfinților Nemțeni - Sf. Ioan Iacob și Cuv. Teodora -

se vor încheia joi, 7 august, cu hramul bisericii Măn. Sihăstria, sfântul lăcaș fiind așezat sub ocrotirea Sfintei Teodora de la Sihla. Sfânta Liturghie va fi oficiată de un sobor de ierarhi, preoți și diaconi, în cadrul slujbei având loc proclamarea locală a canonizării Sfinților Cuvioși Paisie și Cleopa.

❖ Coroana sărbătorilor din această săptămână este evident marele praznic împărătesc al Schimbării la Față a lui Hristos. A fost una dintre cele mai mari minuni făcute de Domnul Iisus Hristos. Acest eveniment tainic a fost perceput de la început ca o arătare a firii divine a lui Iisus Hristos. «... Iisus a luat cu Sine pe Petru și pe Iacov și pe Ioan, fratele lui, și i-a dus într-un munte înalt, de o parte. Și S-a schimbat la față, înaintea lor, și a strălucit fața Lui ca soarele, iar veșmintele Lui s-au făcut albe ca lumina. Și iată, Moise și Ilie s-au arătat lor, vorbind cu El. Și, răspunzând, Petru a zis lui Iisus: Doamne, bine este să fim noi aici; dacă voiești, voi face aici trei colibe: Ție una, și lui Moise una, și lui Ilie una. Vorbind el încă, iată un nor luminos i-a umbrat pe ei, și iată glas din nor zicând: „Acesta este Fiul Meu Cel iubit, în Care am binevoit; pe Acesta ascultați-L”. Și, auzind, ucenicii au căzut cu fața la pământ și s-au spăimântat foarte.» (Matei 17, 1-7)

Sărbătoarea Schimbării la Față este una a îndumnezeirii naturii noastre omenești și a participării trupului nostru trecător la bunurile veșnice, care sunt mai presus de fire. Înainte de a îndeplini Mântuirea noastră prin Patimile Sale, Mântuitorul arată pe Tabor că scopul venirii Sale în lume este să-l aducă pe tot omul la contemplația slavei Sale dumnezeiești. ❖

ÎN PRAGUL POSTULUI ADORMIRII MAICII DOMNULUI A PLECAT

LA DOMNUL PĂRINTELE ARHIDIACON IOAN CARAZA

Cu profundă tristețe vă aduc la cunoștință trecerea la cele veșnice a vrednicului slujitor, Părintele Arhidiacon Ioan Caraza, Profesor Universitar Doctor, om cu alese calități sufletești. L-am cunoscut din anii copilăriei, atunci când Părintele Caraza, însoțit de un mare ieromonah, Părintele Iasim, venea la Mănăstirea Radu Vodă, oficiind Sfânta Liturghie în fiecare dimineață. L-am apreciat pentru punctualitate, pentru desăvârșita slujire și mai ales pentru bunătate.

abilitate engleza, franceza și mai ales germana. Cunoștea învățătura Sfinților Părinți, pe care i-a iubit și despre care vorbea cu o pasiune rar întâlnită. A avut mulți studenți și foarte mulți ucenici. Studiile sale teologice, toate lucrările sale stau mărturie celor afirmate de mine.

Avea o legătură cu Dumnezeu rar întâlnită, la fiecare Liturghie îl vedeam slujind cu lacrimi în ochi și doar buzele i se mișcau.

De cele mai multe ori era lucrătorul fără plată, cum în glumă ne spunea, căci cu atâtea doctorate era un doctor fără de arginți.

În facultate se știa despre dânsul că este un abil cunoscător al Scripturilor și m-am convins de lucrul acesta de fiecare dată când slujeam Sfânta Liturghie împreună. Interpretarea Sfințelor Scripturi în duhul Sfinților Părinți a fost preocuparea dânsului de capăt.

În rest era tăcut, smerit, un om al rugăciunii și al milosteniei. Avea o mulțime de prieteni în toate colțurile lumii.

Am călătorit împreună cu dânsul la Sfântul Munte Athos și la Locurile Sfinte.

Pleacă dintre noi un mare slujitor al altarului, un profesor de neegalat, îndrăznesc să spun un sfânt, asemenea consăteanului său smerit, Părintele Petroniu Tănase, care își așteaptă canonizarea și trecerea sa în calendar.

Părintele Arhidiacon Ioan Caraza pleacă dintre noi la intrarea în Postul Sfintei Mării, într-o vreme în care o cinstim pe Maica Domnului, pe care el a iubit-o și a cinstit-o în cele mai mari lucrări ale dânsului care erau dedicate Maicii Domnului. Toate acestea le găsim în opera sa nemuritoare, lăsată Bisericii.

Trece în veșnicie având conștiința că și-a făcut datoria față de toți, a slujit pe Dumnezeu în smerenie, doar ca diacon, deși de multe ori i s-a propus să devină preot, dar el s-a mulțumit să rămână doar diacon.

De aceea, acum când se plinește firul vieții sale, rugăm pe Dumnezeu ca pe robul Său, Ioan Diaconul, fratele nostru, care a fost împreună slujitor cu noi și a adormit în nădejdea învierii vieții cele veșnice, să-i facă odihnă în sânul lui Avraam, al lui Isaac și al lui Iacov. „Și precum l-ai pus pe dânsul pe pământ slujitor în Biserică, așa îl arată și în altarul Tău cel ceresc, Doamne. De vreme ce l-ai împodobit pe acesta între oameni cu vrednicie duhovnicească, primește-l neosândit și în mărirea Ta cea hărăzită îngerilor; Tu ai preamărit viața lui pe pământ, și ieșirea vieții lui fă-o ca o intrare între dreptii Tăi cei sfinți și numără sufletul lui cu toți cei care din veac au bineplăcut Ție” (Rugăciunea a doua, Panihida) Amin! ✠

Pr. Dinu Pompiliu

Un gând de recunoștință la despărțirea de Părintele arhidiacon profesor univ. dr. Ioan Caraza

In această săptămână, la fel de discret cum a trăit, așa ne-a și părăsit cel care a fost Părintele arhidiacon profesor univ. dr. Ioan Caraza. Un avvă al zilelor noastre, un tâlcuitor al Sfințelor Scripturi și al Sfinților Părinți, un îndrumător în tainele dogmaticii, un profesor exigent și un deschizător de drumuri în teologie, un cercetător care nu făcea rabat de la rigorile științifice. Apreciat în lumea academică, în viața Bisericii, înconjurat de mulți ucenici și discipoli. Un călugăr în asurzitoarea neliniște și tulburare a orașului care aducea pace, rost și lumină.

Trecem prin această lume alăturându-

ne pașii cu sute și mii de oameni. Mai aproape sau mai departe de noi, ei își pun amprenta asupra vieții noastre, ne ajută, ne învață, ne mustră părintește sau ne ceartă, ne descoperă tainele unei profesii, ne ocrotesc sau ne îndrumă spiritual. Fiecare ne ajută să ne maturizăm, să ne împlinim. Fiecare persoană din jurul nostru este un semen prin care Dumnezeu lucrează la viața și mântuirea noastră.

Uneori nu realizăm cât de importantă este o persoană din jurul nostru decât atunci când ea ne părăsește, căci nu avem timp să deslușim valoarea pe care o are acea persoană pentru noi și pentru lume. La sfârșit toți vorbesc despre cum au

cunoscut-o, ce a însemnat acea persoană pentru ei, ce fapte și lucrări a avut acel om, cum a influențat viața celor din jur.

De multe ori spunem că suntem în general nerecunoscători pentru că nu am prețuit la timpul potrivit mai mult acea persoană. Ca și cum din lipsa noastră de implicare sau bună cunoaștere nu am făcut ceea ce puteam face ca să fim mai aproape de acea persoană. Important este ca în toate relațiile noastre să fim corecți, deschiși și recunoscători ai darului lui Dumnezeu pe care l-a pus pentru noi în fiecare persoană sau lucru care ne înconjoară și să apreciem lucrarea lui Dumnezeu prin acel om.

Părintele arhidiacon a fost un copil cu suflet mare și curat, primit de acolo, din frumusețea ținuturilor nemțene, a Fărcașei, care a dat doi mari trăitori în Domnul, pe Cuviosul Petroniu Tănase Prodromitul și pe Părintele Ioan Caraza. Din ținutul Fărcașei și-a luat puterea, cu care a luptat întreaga viață, acolo și-a descoperit neobosita inteligență, s-a înarmat cu dorul și setea de Dumnezeu. Apoi Domnul l-a chemat în lume. Căci aceasta avea nevoie de cuviosia sa.

A parcurs un drum educațional și profesional abrupt, căci a ales un drum ascendent și arareori ușor, cu multe poveri și acumulări științifice și didactice. Seminarul, Facultatea de Teologie, studiile doctorale în țară și străinătate. Examenе, studii, calități și abilități diverse. Numai enumerându-le pe acestea îți dai seama cât de mult a fost asupra sa aripa nevăzută a îngerului lui Dumnezeu care mereu l-a chemat spre înălțimi.

Cariera sa profesională va fi cea didactică, începută în anul 1977 ca asistent titular la Catedra de Dogmatică. Ea a fost marcată de o remarcabilă erudiție și acribie academică. A suplini diverse catedre: Patrologie, Limbă Germană, Teologie Morală. Gradele academice le ia în timp, așezat, cu multă muncă și seriozitate: în anul 1997, devine lector titular la disciplina Patrologie, în anul 2002, conferențiar universitar, iar din anul 2005, profesor titular la disciplina Patrologie și literatură postpatristică. Începând cu anul 2007, a fost conducător de doctorate, îndrumând cu răbdare părintească și competență academică pe mulți tineri cercetători.

În anii aceia urmam și eu cursurile Facultății de Teologie (2001-2006) și l-am avut profesor la Patristică. O întâlnire care m-a marcat profund: o întâlnire specială cu profesorul, dar și cu trăitorul

a ceea ce spunea și împărtășea de la catedră. O întâlnire care deschidea multe întrebări în tine, care-ți făcea căutarea mai temeinică, care îndruma spre autentic și împlinire duhovnicească.

Peste alți câțiva ani era îmbisericit în Biserica Șerban Vodă. Erau încă ani grei pentru biserica noastră, la care încă se lucra, dar și pentru slujitorii Sfântului Altar, căci problemele erau fără număr. Cu rugăciune, cu sfatul, cu ținuta morală și înțelepciunea sa, în primul rând duhovnicească, a fost un sprijin și ajutor extrem, extrem de discret al preoților noștri.

Iar pentru noi, cei mulți din biserică, era un diacon pensionar, mic de statură, tăcut, cu o voce care uneori nu urca spre armonii celeste, dar cu siguranță deschidea suflete spre Dumnezeu. Cuvântul său, tâlcuirea Sfintei Scripturi, venea parcă dintr-o altă lume. Cuvântul domol scruta înălțimi neobișnuite, deschidea perspective neștiute. Ușor, la nivelul tău, nestematele teologiei atingeau mintea și sufletul tău. Nu-ți vobea din perspectivă istorică sau morală, ci presăra adevărurile biblice în semințe ce dădeau rod încet. Iar tu știai că acestea fuseseră zămislite și încercate în propriul suflet și trăite în propria viață.

Evident că nu aveam urechea interioară întotdeauna acordată la diapazonul lumii biblice, a Sfinților Părinți și a cultului liturgic la care el însuși se acorda. Uneori

coaja grijilor lumii era prea groasă pentru a lăsa să pătrundă mirabila sămânță a veșniciei iubirii lui Dumnezeu. Ceea ce Părintele dăruia este greu de închis în cuvinte, dar lăsa loc unui dor către Dumnezeu: să-L cauți, să-L urmezi, să-L dăruiești și tu celorlalți.

În aceste zile am ascultat multe mărturii despre Părintele Arhidiacon Ioan Caraza. Mi l-au făcut mai drag și mai apropiat pe acest copil al lui Dumnezeu. Profesor admirabil, slujitor al Sfântului Altar de pe prima treaptă, dar care valora în persoana sa mai mult decât hirotonia într-un arhieru. Am auzit că la un moment dat ar fi fost chiar o propunere pentru scaunul episcopal din Germania, dar a refuzat chiar de a fi făcut preot. A făcut mult mai mult în activitatea sa didactică, căci a sădit în mințile și inimile studenților teologi cunoștințe, deprinderi și trăiri duhovnicești cum puțini ierarhi sau preoți pot s-o facă. A modelat teologi, a născut căutători de Dumnezeu.

În anul 1973, la Mănăstirea Radu Vodă Părintele Ioan Caraza primea hirotonia într-un diacon. Diacon celib. Adică necăsătorit. În viața personală a fost mai mult decât atât: un călugăr adevărat, deși netuns în monahism. Care și-a luat desăvârșit cele trei voturi monahale, sărăcia, fecioria și ascultarea. Mai mult de atât, a fost un exemplu pentru noi de absolută neagonisire, cărțile și milostenia fiind cele două utilizări ale banilor săi. A plecat din lume fără a avea proprietăți. Dar niciodată Dumnezeu nu l-a părăsit, i-a dat adăpost, hrană și cele necesare.

A fost un adevărat călugăr: un om bun, un om frumos. Traducerea similară a cuvântului καλόςγερος ar fi un bătrân bun. Un bătrân prin știința sa, un suflet de copil prin curăția și frumusețea trăirilor sale. Un avvă de la care învățai doar privindu-l. Un om cu ochii atât de mari, deschiși pentru a primi toată frumusețea lui Dumnezeu și pentru a exprima adâncul de bucurie din interior. Curat și bun, blând și înțelept, un atlet al dreptei credințe și un profesor abil.

*Dar mai întâi de toate,
a fost SMERENIA desăvârșită!*

Îți mulțumim Părinte Profesor! ❀

Maria Buleu

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 3-10 AUGUST 2025

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Duminică 03.08	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 8-a după Rusalii (Înmulțirea pâinilor) – Utrenia, Sf. Liturghie
Marți 05.08	17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Vecernie cu Litie
Miercuri 06.08	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	(†) Schimbarea la Față a Domnului – Utrenie, Sfânta Liturghie
	17 ⁰⁰ -18 ³⁰	Sfântul Maslu
Vineri 08.08	07 ³⁰ -09 ³⁰	Sfânta Liturghie
	17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Vecernie, Litie, Acatist
Sâmbătă 09.08	07 ⁰⁰ -09 ³⁰	Sfânta Liturghie, Parastas cu pomenirea celor adormiți
Duminică 10.08	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 9-a după Rusalii (Potolirea furtunii) – Utrenia, Sf. Liturghie

În perioada 1-14 august se face slujba Paraclisului Maicii Domnului zilnic, începând cu ora 18.00